

Sisällysluettelo



Pääkirjoitus	4
Valokuvia taipaleelta	5
Pori Jazz	6–7
JC Jazz	8–9
Päivi Suominen haastattelu	10
K. A. Tavaststjerna	11
Vanhoja lehtileikkeitä	12–13
Porin musiikki	14–15
Klubitalojen historiaa	16–17
Pori nykyään	18–19
Porin Oluttedas	20
Wilhelm Rosenlew	21
Uusi JC Jazz	22
T-ragon	22
Walt Disney	23

”Mutta tällä kertaa eivät herratkaan pääsisi vapaiksi, vaikka istuivatkin koreissa kartanoissaan ja polttelivat kartuusitupakkaa, pelasivat korttia ja maksoivat työmiehen palkan seteleillä täytetyistä pöytälaatikoistaan. Yleensä ei heillä mahtanut ollakaan muuta tekemistä. Mutta nyt tähkisivät suuretkin pellot vasta heinäkuussa ja joutumattoman viljan kylmäisi elokuun ensi halla. Mistäpähän sitten ottivat rahaakaan pöytälaatikkojensa täytteeksi...”

K. A. Tavaststjerna: Kovina aikoina (1892)

”En tarttua sinuun voinut
Käsin rohkein rakastajan,

En tohtinut vertas syttää
Tulen kiihkeän valtahan.

Olit kalliimpi verrattomasti
Kuin juhlien tenhotar vain,

Niin kaiketi kalliimpi muita,
Joit' yhdytin matkallain.”

K. A. Tavaststjerna: Valikoima runoelmia (1904)

Rahanpuute murskasi K. A. Tavaststjernan unelmat

Pekka Laine

Kirjailija Karl August Tavaststjernalla oli suuret haaveet: hän halusi elättää itsensä kirjoillaan ja viettää suurimman osan ajastaan ulkomailla pois kotimaan ahtaudesta. Niin kuin moni muukin taiteilija K. A. Tavaststjerna joutui kuitenkin luopumaan haaveistaan.

K. A. Tavaststjerna syntyi sotilasperheeseen v. 1860 Mikkelissä. Perhe muutti myöhemmin äidin sukutilalle Hämeeseen, Hausjärven Ryttylään. Pian muuton jälkeen äiti kuoli lavantautiin. Perheen epäonni jatkui myöhemmin: eversti-isä kuoli Tavaststjernan ollessa vasta 14-vuotias.

Tavaststjerna pääsi opiskelemaan Helsinkiin Polyteknilliseen opistoon, ja hän valmistui arkkitehdiksi jo 23-vuotiaana. Arkkitehdinura ei kuitenkaan Tavaststjerna kiinnostanut. Opiskeluaikana Tavaststjerna oli kiinnostunut teatterista ja pohjoismaisesta, ranskalaisesta ja venäläisestä kirjallisuudesta.

Oma aika ei ymmärtänyt Tavaststjerna

Tavaststjerna julkaisi 1. runokokoelmansa *För morgonbris* (Aamutuulelle) samana vuonna, kun valmistui arkkitehdiksi. Jo nuorena Tavaststjerna oli sitä mieltä, että kirjailijan pitää hakeutua ulkomaille pois kotimaan rajoituksesta ilmapiiristä. Valmistumisensa jälkeen aina 30-vuotiaaksi asti Tavaststjerna viettikin suurimman osan ajastaan Ruotsissa.

Tavaststjerna aloitti runoudella mutta siirtyi melko nopeasti proosaan. 26-vuotiaana hän julkaisi romaanin *Barndomsvänner: ett nutidsöde* (Lapsuudenystävät). Hänen katsotaan aloittaneen Suomen ruotsinkielisen kirjalli-

suuden realismin. Kirjan päähenkilö luo Pariisissa laulajanuraa mutta menettää äänensä ja on pakotettu palaamaan Suomeen.

Aikalaiskriitikki ei ymmärtänyt Tavaststjernan realistista henkilökuvausta, minkä kirjailija otti raskaasti. 31-vuotiaana Tavaststjerna otti askelen eteenpäin kohti naturalismia *Hårda tider* –romaanillaan (Kovia aikoja). Teos suututti vanhoillisia piirejä yhteiskuntakriitikillään ja sai tyrmäävän vastaanoton. *Hårda tider* -kirja arvosteleo J. L. Runebergin romanttista ihmiskuvausta.

Ikävuosina 32–35 Tavaststjerna oleili Sveitsissä, Italiassa ja Saksassa. Vaikka hän julkaisikin kirjan vuodessa, hän ei ansainnut taloudellisesti ja hänen oli palattava Suomeen. Kotiintulo lannisti Tavaststjerna. Rahavaikeuksien vuoksi hänen oli työskenneltävä toimittajana *Hangö tidningissä* ja *Björneborgs tidningissä*.

Tavaststjerna sairastui talvella 1898 keuhkotulehdukseen. Hän sai hoitoa Porissa sairaalassa, jossa hänen kerrotaan saaneen vahingossa lamppuöljyä lääkkeen sijasta. K. A. Tavaststjerna kuoli vain 37-vuotiaana 20.3.1898 Porissa. Pori-yhteytensä vuoksi Tavaststjerna mainitaan Wikipediassa kuuluisien porilaisten luettelossa.